

UMCS

5-osios tarptautinės mokslinės konferencijos

**VERTYBĖS LIETUVIŲ IR LENKŲ KALBŲ PASAULĖVAIZDYJE.
TEKSTOLOGIJS KULTŪRINIAI ASPEKTAI.
TEKSTAS–TEKSTEMA–KONTEKSTAS**

2023 m. rugsėjo 7–9 d.
Vilniaus universitetas

TEZĖS / TEZY

5. Międzynarodowej Konferencji Naukowej

**WARTOŚCI W JĘZYKOWYM OBRAZIE ŚWIATA POLAKÓW I LITWINÓW.
KULTUROWE ASPEKTY TEKSTOLOGII.
TEKST–TEKSTEM–KONTEKST**

7–9 września 2023 r.
Uniwersytet Wileński

PARENGĖ / OPACOWAŁY

Kristina Rutkovska, Vilija Ragaišienė

Vilnius
2023

ORGANIZATORIAI / ORGANIZATORZY

Vilniaus universiteto Polonistikos centras,
Marijos Kiuri-Sklodovskos universiteto
Kalbotyros ir literatūrologijos instituto Lenkų kalbos
tekstologijos ir gramatikos katedra

Centrum Polonistyczne Uniwersytetu Wileńskiego,
Katedra Tekstologii i Gramatyki Języka Polskiego
Instytutu Językoznawstwa i Literaturoznawstwa UMCS

Bibliografinė informacija pateikiama
Lietuvos integralios bibliotekų informacinės
sistemos (LIBIS) portale *ibiblioteka.lt*.

ISBN 978-609-07-0912-2
<https://doi.org/10.15388/Proceedings.2023.36>

Copyright © 2023 Kristina Rutkovska, Vilija Ragaišienė
Published by [Vilnius University Press](#)

This is an Open Access article distributed under the terms of the [Creative Commons Attribution Licence](#), which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author and source are credited.

Zarys bibliografii

- I Międzynarodowy Kongres Etnolingwistyczny*, t. 4: *Nazwy wartości i koncepcje kulturowe. Hierarchie i rekonstrukcje*, 2022, red. S. Niebrzegowska-Bartmińska, J. Szadura, B. Żywicka, Lublin.
- Język w kręgu wartości. Studia semantyczne*, 2004, red. J. Bartmiński, Lublin.
- Język. Wartości. Polityka. Zmiany rozumienia nazw wartości w okresie transformacji ustrojowej w Polsce. Raport z badań empirycznych*, 2006, red. J. Bartmiński, Lublin.
- Lech-Kirstein D., 2015a, *Nazwa własna jako nośnik wartości (na przykładzie śląskich nazw)*, [w:] J. Nocoń (red.), *Język a edukacja*, t. 4: *Wychowanie językowe*, Opole, s. 199–211.
- Lech-Kirstein D., 2015b, Świat wartości w śląskich nazwach geograficznych, „*Polonistyka. Innowacje*” nr 2, s. 103–114.
- Puzynina J., 1992, *Język wartości*, Warszawa.
- Rzetelska-Feleszko E., 2006, *W świecie nazw własnych*, Warszawa–Kraków.

Doc. dr. RŪTA KAZLAUSKAITĒ, VU, Šiaulių akademija

Žydinčios purienos vaizdinys lietuvių poezijoje

Kalboje užfiksuotas per šimtmečius susiklostęs žmonijos supratimas apie pasaulį. Konkretiems tikrovės objektams priskiriamos ypatybės ir egzistavimo būdai atsiskleidžia išanalizavus pasakymų reikšmes (Bartminsky, Tokarsky 1986, 72). Pranešime aptariamas žydinčios purienos vaizdinys, kurį pateikia lietuvių autorių poezija. Tyrimas remiasi 141 eilėraščiu.

Žydinčios purienos vaizdas eilėraščiuose – tikroviškas. Labiausiai pabrėžiamos rega suvokiamos augalo ypatybės. Poetai dėmesį sutelkia į šias augalo ypatybes: gaubtą žiedo formą, geltoną spalvą, vandens poreikį, dekoratyvumą, taip pat žiedų išsiskleidimo ir žydėjimo momentus, svarbą žmogui. Formos, spalvos ir gebėjimo judėti ypatybės, aptariant žydėjimą, yra relevantinės (Kazlauskaitė 2014, 88).

Dažniausiai kalbama apie neapibrėžtą augančių purienų kiekį, kiek rečiau apie jų grupes: minimi purienų būriai, glėbiai, puokštės, salos, debesėliai.

Purienos asociuojamos su gyvomis būtybėmis: moterimis, žąsiukais, pėdomis, kasomis; šviesos ir šilumos šaltiniais: ugnimi, liepsnelėmis, saule, žvaigždėmis, planetomis, žiburiais, sietymais; auksu; skysčio dariniais ir formomis: putomis, burbulais, kriokliais, lašeliais; žmonių sukurtais gelsvos, geltonos ar rusvos spalvos dirbiniais: alumi, kepalais, vėliavomis, taurėmis, karūnomis. Purienų augavietės poezijoje – ežerai ir paežeriai, upeliai ir paupiai, lankos, atabradai, pakrantės, slėniai, šlaitai ir pašlaitės; grioviai ir pagrioviai; pelkės, raistai, balos ir pabalai; pievos ir papieviai; laukai ir galulaukės. Žydėjimo laikas – pavasaris, gegužės mėnuo. Auksines purienas lanko bitės, Žemės Sodininkas purienoms supina kasas, pavasaris ir vėjas jas barsto, saulė taupo kaip auksą, o žemėje dangaus kūnai pabyra purienų žiedais.

Moterys ir vaikai brenda prie purienų, gėrisi jomis: glosto ir uosto, skina, kad nusipintų vainiką, juo ar žiedu pasipuoštų. Žvelgiant idėjų lygmeniu, purienos yra kerai, malonios akimirkos, ilgesys, vaikystės dienos, pilnatvės ir saulės jutimas.

Literatūra:

Bartminsky Jerzy, Tokarsky Ryszard, 1986, Językowy obraz świata a spójność tekstu, [w:] *Teoria tekstu*. Zbiór studiów, red. Teresy Dobrzyńska, Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, s. 65–81.

Kazlauskaitė Rūta, 2014, Žydinčios saulėgražos vaizdiny Lietuvių poezijoje. *Res Humanitariae* 16, p. 86–107.

Dr. JELENA KIREJEVA, dr. MIROSLAV STASILO

Lithuanian and French Politicians as the Target of Negative Emotions

The present comparative research falls within the realms of cultural linguistics and computer-mediated communication (CMC). It focuses on the cultural conceptualizations of negative emotions instantiated in linguistic online content produced by Lithuanian and French Internet-users on a number of Internet forums as a response to certain actions undertaken by Lithuanian and French politicians.